

CABARET SPELEN

Lynn Van Den Broeck - De Frivole Framboos

Cabaret in de hedendaagse, Vlaamse betekenis is een **vorm van kleinkunst** waarbij sketches worden afgewisseld met muziek. Cabaretiers staan meestal alleen of in kleine groep op het podium. Ze spreken het publiek rechtstreeks aan en betrekken hen vaak bij de voorstelling. De muziek wordt door sommige cabaretiers zelf geschreven, anderen laten muziek voor hen schrijven, of werken met bestaande muziek.

Vaak zijn de onderwerpen van cabaretvoorstellingen uit het leven gegrepen, of wordt gelachen met politieke en maatschappelijke thema's. Al kunnen ook andere thema's, zoals klassieke muziek, centraal staan. Voor **Peter Hens van De Frivole Framboos** is cabaret "iets dat verdergaat dan wat je kan leren op school". "Ik heb cabaret altijd iets gevonden voor iemand die niet in de lijn wil lopen, iemand die net iets meer wil doen."

Creatieproces

Peter licht toe hoe het creatieproces van een voorstelling er bij de Frivole Framboos aan toe gaat. "Het begint meestal met improvisatie." Ze spelen muziek die ze kennen, bijvoorbeeld van Beethoven, en dan komen ideeën wat daarbij past, bijvoorbeeld een liedje van Louis Neefs op dezelfde Beethovenbegeleiding. Wanneer ze een idee hebben, schrijven ze dat op een post-it. "Als heel de kamer volhangt met post-its kijken we: Hoe gaan we hier nu iets van maken?" Bij de verdere uitwerking van de show wordt vaak maar de helft van de post-its gebruikt.

Soms begint het ook met een idee. "Daar zoeken we dan muziek bij, met de bedoeling om de geschiedenis van de klassieke muziek te doorprieken en er heel andere verhalen bij te verzinnen." Peter geeft een voorbeeld uit een van hun shows dat vertrok vanuit een polonaise van Chopin (muziek gebaseerd op een Poolse dans). Ze verzinnen een verhaal dat Chopin naar Amsterdam kwam en dat hij daar grondlegger was van de gelijknamige Nederlandse dans. "En dan beginnen we uit te zoeken welke polonaisemuziek gekend is en wat te combineren valt. Bekende klassieke muziek wordt zo verweven met andere melodien en dat maakt het interessant. Voor het publiek is dat dolle pret."

Humor overbrengen

Humor staat centraal bij cabaret. Om die humor goed over te brengen, zijn timing en er zelf in geloven belangrijk. "Je moet het zelf grappig vinden", zegt Peter. "Ik heb nooit iets gedaan waar ik zelf niet mee gelachen heb." Dat gevoel moet je hebben tijdens het creatieproces, maar ook bij elke voorstelling die je speelt. "Als je dat drie maanden later speelt, moet je dat terug voelen. En dat lukt ons altijd als wij op het puntje van onze stoel zitten en heel geconcentreerd proberen terug te doen wat we de avond ervoor deden."

Verschuiving in betekenis

Het artistieke cabaret kent zijn oorsprong in de 19e eeuw in kleine kroegen, zoals de Brusselse Diable au Corps en Parijse Le Chat Noir. Daar verzamelden studenten en kunstenaars die poëzie, schaduwspelen, liedjes en komische sketches brachten. Dit cabaret kenmerkte zich door zijn satirische en artistieke aard.

Doorheen de 20e eeuw werden cabarets populair in verschillende landen, waar het telkens zijn eigen kenmerken kreeg. Het Nederlandse cabaret evolueerde meer naar optredens in theaters. Het werd een theatervorm waarin sketches worden afgewisseld met muziek. De Nederlandse cabaretiers Wim Sonneveld, Wim Kan en Toon Hermans begonnen met het spelen van solovoortstellingen, een avondvullend

programma waarin de cabaretier centraal staat. Het Vlaamse cabaret volgde aanvankelijk de Nederlandse stroming, maar in de jaren 70 werd een Vlaamse stempel gedrukt, met onder andere Urbanus. Latere voorbeelden zijn Kommil Foo, De Nieuwe Snaar en Neveneffecten (met Zinloos geweldig).

**Deze inzending kwam tot stand met hulp van CEMPER, Centrum voor Muziek-en Podiumerfgoed, op basis van een gesprek met Peter Hens en onderstaande bronnen. Humor, het Erfgoeddagthema van 2026, vormde de aanleiding tot deze inzending.*

Bronnen

- *Encyclopaedia Britannica. (2025, 2 augustus). Cabaret.*
- *Jonckheere, E. (2009). Kijklust en sensatiezucht: Een geschiedenis van revue en variété. Meulenhoff/Manteau.*
- *Notte, P. (1992). Cabaret in Vlaanderen: het kleine broertje. In De Vlaamse kleinkunstbeweging na de tweede wereldoorlog [scriptie], via Ethesis.net.*
- *Schepers, M., & van der Plas, J. (2003). Cabaret. Popmuziek Encyclopedie, via Ensie.*
- *Struik, H., van Bork, G.J., Verkruijsse, P.J., & Vis, G.J. (2002). Cabaret. Letterkundig lexicon voor de neerlandistiek, via DBNL.*

INZENDER

De Frivole Framboos
<http://www.defrivoleframboos.be/nl/>

LOCATIE

Europa

THEMA

Muziek en podiumkunsten

TREFWOORD

#muziek #stem en zang #theater